

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Моргун Олександра Олександрівна, 1992 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2014 році магістратуру Державного закладу «Південноукраїнський національний університет імені К. Д. Ушинського» зі спеціальності 035 «Переклад», виконала акредитовану освітньо-наукову програму 011 Освітні, педагогічні науки.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, від «04» березня 2024 року № 77 у складі:

Голова разової
ради –

Алла Богуш, д. пед.н., професор,
дійсний член НАПН України, професор
кафедри теорії та методики дошкільної освіти
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського».

Рецензенти –

Тетяна Осипова, д. пед. н., професор,
професор кафедри педагогіки Державного
закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,

Ольга Трубіцина, к. пед. н., доцент, доцент
кафедри германської філології та методики
викладання іноземних мов Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського».

Офіційні опоненти –

Оксана Асадчих, д. пед. н, професор, професор
кафедри мов і літератур Далекого Сходу та
Південно-Східної Азії Київського
національного університету імені Тараса
Шевченка,

Світлана Боднар, к. пед. н, професор, професор кафедри іноземних мов Одеського торговельно-економічного інституту

на засіданні «03» травня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» Олександрі Моргун на підставі публічного захисту дисертації «Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Міністерство освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник Олександра Попова, д. пед. н., професор, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», декан факультету іноземних мов.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково-обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, а саме: уперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (забезпечення системності, комплексності й поетапності навчання майбутніх перекладачів лінгвокультурологічних аспектів у межах вивчення китайської мови; відображення просвітницько-філософських ідей, літературно-художньої спадщини, національно-культурних цінностей у змісті навчання майбутніх перекладачів; організація процесу формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в єдності аудиторних і позааудиторних занять з китайськомовних дисциплін з орієнтацією на активну самостійну роботу здобувачів вищої освіти); обґрунтовано сутність поняття «лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови», визначено поняття «детермінанта формування лінгвокультурної компетентності»; розроблено модель (пізнавально-накопичувальний, практико-діяльнісний, продуктивно-творчий етапи) формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови; визначено критерії оцінювання зазначеного феномена (культурно-просвітницька компетенція, літературно-художня компетенція, порівняльно-культурологічна компетенція, професійно-комунікативна компетенція) із відповідними показниками; описано рівні сформованості лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови (високий, достатній, задовільний, низький); уточнено поняття «засіб формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови»; подальшого розвитку дістала методика формування іншомовної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови. Розроблено й апробовано діагностувальну й експериментальну методики формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів

китайської мови; відібрано китайськомовні лінгвокультурологічно-спрямовані тексти (інформаційно-філософські, прозаїчні і ліричні твори, фольклорні твори) як навчальний матеріал; розроблено систему вправ з трьома підсистемами (ознайомлювальна, операційна, конструктивно-перекладацька), що сприяє розвитку і вдосконаленню знань і вмінь майбутніх перекладачів китайської мови у межах формування їхньої лінгвокультурної компетентності; укладено навчальний посібник «Культурологічні нариси Піднебесної» та спецпрактикум «Основи лінгвокультурної компетентності перекладача китайської мови» з метою покращення умов вивчення китайської мови крізь призму культури Китаю й України та забезпечення адаптації здобувачів вищої освіти до міжкультурної комунікації. Результати дослідження можуть бути використані у процесі викладання фахових дисциплін, що забезпечують мовну підготовку фахівців-сходознавців: «Практичний курс китайської мови», «Проблеми міжкультурної комунікації», «Фразеологія у перекладі», «Труднощі перекладу художнього тексту», «Особливості перекладу усної комунікації», «Теорія і практика перекладу», у ході проходження перекладацької практики, під час написання курсових та під час проведення освітньо-культурних заходів.

Отримані результати мають істотне значення для галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка».

Здобувачка має 11 публікацій за темою дисертації, 2 статті – у наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Web of Science, 1 – у фаховому виданні України, 3 статті – у наукових періодичних виданнях інших держав, 5 – апробаційного характеру. Вимоги пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) дотримано.

1. Popova O., Morhun O. The development of Ukrainian university students' discourse-oriented translation competence in Chinese and English as foreign language. *Forum for Linguistic Studies*, 2023, Vol. 5, Issue 1. P. 130-159.

DOI: <https://doi.org/10.18063/fls.v5i1.1622>

2. Krotik K. & Morhun O. The Development of Intercultural Competence of Secondary School Pupils and University Students. *Arab World English Journal*. Special Issue on Covid 19 Challenges April 2021. P. 244-263. Web of Science.

DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/covid.19>

3. Моргун О. О. Лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови: сучасний стан сформованості. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 1 (142). Одеса, 2023. № 1 (142). С. 67-73.

DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2023-1-9>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. А. М. Богуш, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти – голова ради.

Є зауваження: оскільки модель містить педагогічні умови, мету можна було б скоротити.

2. О. В. Асадчих, доктор педагогічних наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, професор кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії – офіційний опонент.

Зауважень немає.

3. Т. Ю. Осипова, доктор педагогічних наук, професор, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», професор кафедри педагогіки – рецензент.

Зауважень немає.

4. С. В. Боднар, кандидат педагогічних наук, професор, Відокремлений структурний підрозділ «Одеський торговельно-економічний фаховий коледж Київського національного торговельно-економічного університету», професор кафедри педагогіки – офіційний опонент.

Зауважень немає.

5. О. М. Трубіцина, кандидат педагогічних наук, доцент, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов – рецензент.

Зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,

«Проти» 0 (нуль) членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Олександрі Моргун ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Алла БОГУШ

Відповідальна особа

Ірина КНЯЖЕВА